

Katedra scenáristiky a dramaturgie

Posudek teoretické diplomové práce – ~~bakalářské~~ / magisterské

Autor/ka práce: BcA. Barbora Nevolníková

Název práce: NESPOĻAHLIVÝ ROZPRÁVAČ VO FILMOVEJ A SERIÁLOVEJ TVORBE

Posudek vedoucí/ho práce

Posudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Mgr. Lucia Kajánková, KSD FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....	B
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....	B
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....	A
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce.....	A
Jazyková a stylistická úroveň práce	B
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejeté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě)	B
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	
(nehodnoceno)	
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....	B

Celkové hodnocení diplomové práce (A-F) .....**B**
 (vysvětlivky hodnocení: A = výborný výkon převyšující daná kritéria, B = nadprůměrný výkon s minimem chyb, C = průměrný výkon s přijatelným počtem chyb, D = přijatelný výkon s větším počtem chyb, E = výkon vykazující minimální naplnění kritérií, F = nepřijatelný výkon)

Doporučení:

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce obsahuje odstavec shrnující obsah práce a její závěry; rozvádí detailněji hodnocení dílčích kritérií uvedených výše, zejména zdůvodnění známek D, E, F; vyzdvihuje přednosti práce, zvláště v případě hodnocení A, B; formuluje otázky, k nimž se student/ka musí při obhajobě vyjádřit; na závěr uvádí jednoznačné vyjádření, zda autor prokázal či neprokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve své oblasti výzkumu, zda jeho práce splňuje či nesplňuje požadavky standardně kladené na diplomové práce, zda vedoucí/oponent práci doporučuje či nedoporučuje k obhajobě a jakou známku navrhuje. Slovní hodnocení má typicky rozsah 1 normostrany; v případě práce bez výtek může být i kratší. U prací, kde není co vytýkat, je namístež položit doplňující otázku ve smyslu, kam by uchazeč pokračoval v dalším výzkumu.

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

Barbora Nevolníková si pro svou diplomovou práci, NESPOLEHLIVÝ ROZPRÁVAČ VO FILMOVEJ A SERIÁLOVEJ TVORBE, zvolila velice zajímavé, nepříliš prozkoumané, aktuální a složité téma. Je to téma ambiciózní a oceňuji, že také výsostně vztažené k oboru studia (a jak sama autorka uvádí, jejím cílem je poskytnout kolegům přehled možností a přístupů užití funkce nespolehlivého vypravěče ve filmovém a serializovaném vyprávění.)

Inherentní složitost zvoleného tématu a komplikace ukotvení nespolehlivého vypravěče v audiovizuálním díle oproti literatuře leží již v otázce, kolik filmů / seriálů vůbec má explicitního vypravěče, respektive kdy diegetický 'vypravěč' jako postava plní tuto svoji funkci po celou stopáž. (I u zdánlivě jednoznačných případů většinou najdeme scény, které tuto nastavenou konvenci narušují 'objektivní' vyprávěním anebo narušováním perspektivy.)

Barbora Nevolníková se tohoto vytyčeného úkolu zhostila velice dobře, funkčně pracuje s koncepcemi nespolehlivého vypravěče v literatuře, ve filmu a kompetentně reprodukuje a komentuje diskuzi vztaženou k nespolehlivému vypravěči, především ohledem role vypravěče a implikovaného autora ve filmu vůbec mezi Bordwellem a Chatmanem. Oceňuji také zahrnutí koncepce *mind-game* filmu Thomase Elsaessera a vyargumentovaný výklad, proč pro své zkoumání jeho přístup nevyužívá. Zpracovává a s vlastními příklady / mini-analýzami zkoumá relevantní přístupy k tématu. V tomto případě reflexi procesu a zahrnutí možných kontradikcí a různých interpretací 'nespolehlivosti' pokládám za přiměřený a funkční přístup.

Přesto bych ocenila alespoň pracovní definiční rámec a kategorizaci možných typů nespolehlivého vypravěče, jak s nimi pracuje autorka. Jejich znalost text a dílčí postřehy přinášejí a jejich explicitní pojmenování by dle mého názoru by přispělo k přehlednosti i jasnějšímu vedení analýz. Možností by byly již binarity vypravěč adresující přímo diváka / diegetického přímatele (často policejního vyšetřovatele, jako v *Obvyklých podezřelých*, *Aféře* či *Sedmilhářkách*) atd. Tím, že spektrum chápání nespolehlivého vypravěče nechává autorka v práci tak široké, i když toto rozhodnutí podepírá argumenty, někdy vede k čtení, zda vlastně srovnává srovnatelné a někdy navádí k přílišným zjednodušením.

Další aspekt, jehož pomnutí považuji za problematické, je ignorování toho, že mnohé z filmů uváděných jako příklady postavené na funkci nespolehlivého vypravěče, jsou adaptacemi - které princip nespolehlivého vypravěče přebírají z literární předlohy a dávají mu (různými postupy) filmovou podobu (*Fight Club*, *Gone Girl* i *Forrest Gump*, i *Stage Fright* je adaptace - zde jsem nečetla předlohu, takže

nevím, nakolik je NV přítomen již zde).

Stylistickou výtku mám k zvýšené míře anglicizmů v textu a ponechání původních názvů u titulů, které byly uvedené v české (resp. slovenské) distribuci, včetně Hitchcockova *Stage Fright*, ale i *Fight Club-u* (*Klub rváčů / Klub bitkárov*).

Přes výše zmíněné výhrady pokládám diplomovou práci za přínosné a pečlivě provedené zpracování zvoleného tématu, s velmi dobře vystavěným teoretickým fundamentem obohaceným vlastními příklady a postřehy a oceňuji samotné analýzy seriálů vybraných pro případovou studii, i jejich komparaci.

Formálně (citace, bibliografie, filmografie) práce splňuje požadavky na diplomovou práci kladené.

Otázky k rozpravě: Je vypravěč ve filmu / seriálu někdy doopravdy a plně spolehlivý? Je v *Klubu rváčů* odhalení nespolehlivosti bezejmenné hlavní postavu opravdu pointou v závěru filmu? Jakou roli hraje v tom, že velká část jmenovaných filmů s nespolehlivých vypravěčem je adaptacemi, jejich literární 'základ'?

Teoretickou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení "B."

Datum: Praha, 21. září 2019

Podpis: Lucia Kajánková